

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
PERE TORRADES, conseller delegat
CARLES FLO, director general
IVAN GRAU, director financer
ORIOL GALLISSÀ, director comercial
JOAN SERRA, director de producció
LEANDRE BASANTA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**LES CLAUS DE LA CAMPANYA
DEL SENADOR DEMÒCRATA**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a la UB
www.ramontremosa.cat

Comenta l'article a
www.avui.cat/45411

AL PEU DEL CANÓ

La lliçó
del fum

Obama, llums i ombres

Gràcies a l'explosió de la crisi financera del darrer mes, i al contagi a l'economia real, Barak Obama ha tingut una campanya electoral còmoda. Propulsat pel descrèdit final de George Bush, ha pogut desviar el debat electoral de la seguretat, de la defensa i de la pressió fiscal, els temes preferits dels republicans. En condicions normals, però, això hauria estat molt més difícil: només cal rellegir *The New York Times* de mitjans de setembre, quan l'efecte Sarah Palin va invertir les enquestes per uns dies: s'hi criticava la passivitat d'Obama i la seva incapacitat de travar un discurs proper a les petites coses del dia a dia de la gent, més arran de terra que la retòrica grandiloqüent i repetitiva del "Yes, we can".

OBAMA DESPERTA D'ENTRADA UNA gran admiració. "En cap altre país de la terra la meua història no hauria estat possible": aquesta és segurament la frase que sintetitza millor el gran protagonista mundial dels darrers mesos. Nascut a Hawaii, de mare blanca de Kansas i de pare negre de Kènia, Obama ha atret milions de persones als seus mítings i s'ha infiltrat fins al final per una escaleta en el rocós sistema de partits polítics nord-americà. Un sistema dominat pel màrqueting i pels diners, però encara molt més porós que els petrificats aparells dels partits polítics europeus. Obama ha sabut fer un discurs fresc amb una oratòria brillant i s'adapta ràpidament als nous temps. Originalment partidari del finançament públic dels partits polítics, ha canviat de parer i ha esdevingut el rei de les donacions privades i transparents: rècord de milions recaptats amb centenars de milers d'aportacions. Obama va ser escollit al Senat per Illinois l'any 1996, però va patir una humiliant derrota l'any 2000, quan es va postular per al Congrés contra un congressista experimentat. L'any 2004 va ser reescollit al Senat i va començar el seu camí cap a la presidència, tot i les pressions contràries de l'aparell demòcrata. I així avui Obama, un home rar amb una vida inversemblant, ha arribat fins a les portes de la Casa Blanca encarnant novament el Somni Americà.

UNA DE LES COSES QUE MÉS ADMIRO dels nord-americans és el seu optimisme i la seva vitalitat, enfront de l'escepticisme europeu. Les eleccions primàries, que aquí són vistes com una nosa pels partits (és un llarg i esgotador procés de duríssima selecció natural de candidats), són la prova de fins a quin punt els nord-americans es resisteixen a deixar de creure en la democràcia. I mentre a Europa no hi ha interès per la política, milions de persones la viuen amb passió als Estats Units, amb assistències massives als mítings i amb participacions diverses i variades al carrer i a internet. Aquestes eleccions, però, no només són presidencials: també es voten i es renoven parcialment el Congrés i el Senat. Tot i que pertanyents als dos grans partits, la llibertat de vot és sagrada per als representants escollits i sovint proporcionen exemples impagables de democràcia: fa poques setmanes va ser rebutjat el primer pla de rescat de Paulson tot i que havia estat pactat amb les cúpules de demòcrates i republicans. Per cert, ¿algun partit polític català s'apunta a obrir la llista a independents...

CARME PERIS

“Obama forma part d'una comunitat racial minoritària i té un mèrit addicional gens menyspreable: ha trencat recels i prevencions seculars amb què els blancs es miren els negres als EUA”

sense l'obligació de la disciplina de vot al Parlament? Potser per això fracassen tantes refundacions i "obertures a la societat" dels diferents partits a casa nostra...

OBAMA FORMA PART D'UNA COMUNITAT racial minoritària i té un mèrit addicional gens menyspreable: ha trencat recels i prevencions seculars amb què els blancs es miren els negres als Estats Units. Un exemple: quan ens escapem a Nova York, la meua dona i jo acostumem a anar els diumenges a la Convent Avenue Baptist Church de Harlem, al carrer 145 de Nova York (lluny, per tant, de les esglésies baptistes més turístiques a prop de Central Park). Asseguts durant hores

entre els assistents, es van succeint sermons emotius de diferents pastors, cants espirituals negres a flor de pell i llargs espais per al silenci i la pregària. L'ofici dominical dels baptistes és molt commovedor, lluny de la rutina d'uns oficis catòlics i protestants massa previsibles, però encanxen molt difícilment amb altres maneres de ser i de fer. Obama prové de la mística emocional i de la força profunda dels predicadors baptistes negres, però, gràcies al seu mestissatge, la sap combinar i rebaixar amb la fredor racional i pràctica dels anglosaxons blancs.

HAVENT-SE CRIAT EN DIFERENTS PAÏSOS i havent conviscut amb altres religions Obama sembla tenir capacitat per gestionar la complexitat creixent d'un món multipolar i per forjar amplis consensos interns en temps de crisi. Al seu programa electoral, però, hi figura, a part de més intervencionisme (més impostos i més despesa pública), l'establiment d'aranzels: Obama ha insinuat recels envers els tractats de lliure comerç. Aquesta pot ser una pèssima notícia per als països emergents i, de retruc, per a l'economia mundial: també el New Deal proteccionista del president demòcrata Roosevelt del 1932 va fer caure el lliure comerç mundial, empobrint i deprimint molts països i fent més greu la crisi econòmica global. D'Obama fins ara n'hem vist llums. Si mana, esperem no haver de patir les seves ombres.

Melcior
Comes

Escriptor

Ara que ha estat Tots Sants, ens hem recordat dels nostres morts. Així que suposo que, un dia a l'any, pressentir la pròpia mort tot evocant els nostres éssers estimats, els que partiren cap a contrades més etèries, pot ser una experiència ennoblidora. Dubto, però, que tenir excessivament present el nostre destí forçós pugui portar a res més que al desassossec, o alguna forma de nihilisme, sobretot si aquesta sensació arriba a edats massa tendres. I a això és al que es veuen sotmesos molts nens i nenes del municipi de Cornellà, concretament els d'una escola i un institut de secundària. L'any 2003, allà, mentre era alcalde José Montilla, es va inaugurar un tanatori municipal en total veïnatge amb aquests dos centres lectius, la qual cosa no seria gaire de lamentar si no fos per un detall una mica sòrdid: gairebé cada dia, mentre fan classe o juguen al pati, els arriba al nas una olor entranyable, una olor que només poden emparentar amb la d'una barbacoa. Els més innocents diuen simplement "quina pudor de socarrat!" i continuen a la seva, però els adolescents i el professorat saben d'on prové exactament aquest efluvi de rostit. Els cadàvers són incinerats a pocs metres (només un pàrquing separa el tanatori de les finestres escolars). Una xemeneia va regalant a l'atmosfera del matí les seves volutes de fum escèptic. Mentrestant, tot ha de continuar, seguint la comèdia acostumada: els nens juguen i riuen i fan de la vida quelcom vertader, mentre a l'aire un polític els pinta una tomba.